

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de subscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora. . . . . 4'50 trimestre
Estranger » 9' »

Número solt 5 cèntims

Anuncis segons tarifa

ANY XII

REUS, DIMARTS 15 DE MAIG 1917

NÚM. 112

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, dutxes i telèfon

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU.-EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA
CIRURGIA :: MATRIU :: VIES URINÀRIES
ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES
Consulta de 6 a 9
BARCELONA.- Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral.-BARCELONA

BANC DE REUS de Descomptes i Préstams

La Societat **Construccions i Paviments S. A.**, de Barcelona ha creat cinc mil obligacions al 6 per 100 anyal liure d'impostos presents i futurs, amortitzables en 25 anys, per sortejos, a la par, garantitzades especialment amb el canon que l'Estat deu satisfer an aquesta Societat en virtut del contracte de conservació del Paviment de Madrid. Aquestes obligacions han sigut adquirides per les cases Bancaries

J. Marsans Rof i Fills, i Societat Anònima Arnús Garí

El BANC DE REUS cedirà una part d'aquestes obligacions per ordre rigorós d'encomanda al preu d'emissió de

98 i mitx per 100 o siquin 492'50 ptes. per títol

Banc de Reus de Descomptes i Préstams-Reus

Antigermanofilia

Als elements teutonitzats no s'hi pot anar amb polèmiques: pel sol fet de ser-ho han sofert el contagi de totes aquelles abominacions que per trobar-se a l'infinit en els boches han atiat en contra d'ells a tota persona normal. Als nostres teutonitzats se'ls hi ha encomanat el virus kaiserista, i l'empelt d'aquesta virulència en soca espanyola dona la varietat monstruosa de l'home ultra-teutonic amb el qui tot raonament és impossible.

Es una sort que la civilització, i el sentit comú, i la consciència moral, i la normal intel·ligència i el sentiment de la dignitat no hagin sigut anul·lats encara en bona part del nostre poble, perquè l'immunitzen contra la pestilència bochera. Altres, per desgracia, tenen receptivitat per a l'infecció, els hi ha pres l'empelt diabòlic per la peculiar textura de sa personalitat: veu's-ho aquí perquè són els elements rapanatis del dinastisme, els mauristes, els catòlics i el clero, i els llops esdentegats del carlisme els qui han sofert el monstruós empelt, tots ells tipus receptius per atàvics. Les excepcions confirmen la regla.

Com amb els nostres germanòfils no s'hi pot discutir perquè fins el més mansoi esdevé prepotent, agresiú i insuportable sino li donen raó, i com són un greu perill per al present i el perendre del país just és que'ls combatem

a tota hora per a que no puguin fer tot el mal de que són capaços.

Contra la germanofilia ens hem de valdre de totes les armes, i oposar-hi totes nostres forces. És una plaga que demana grans remeis, perquè ens durà, si no la dominem, a la misèria, a la degradació i al vilipendi. Com que medra en tots els ordres, hem de descobrir i atacar-la fent efectiva la guerra civil espiritual de que tant bé ens parla l'Unamuno.

La germanofilia ens diu provocadors als qui no l'acatem, perquè no som regressius ni liberticides. Arrelada en el sediment putrefacte de tots els atàvics teo-autocràtics, fària auto de fe dels qui no li tolem que amb el nom de patriotisme ampari covardies, egoïsmes, i desigis abjectes. Arcabota dels tres monstres que ns dessuquen, clericalisme, militarisme i caciquisme, se sent poderosa per la nostra mansuetut i vol esdevenir germanocràcia. L'Urzaiz acaba de calificar d'oriental la darrera crisi; orientals han estat gairebé totes les crisis ministerials de la restauració encà, però el despidio den Romanonis i de tots els ministres no-germanòfils fou produït per la germanocràcia. Si En Romanonis tingué prou virilitat ingressaria a les files republicanes.

La germanofilia defineix pro Germania el patriotisme, fulmina ridícols anatemes contra els qui no tenim la desgracia d'acceptar-la, i calificant de provocació l'exercici de drets garantits per la Constitució, adopta pinxesques actituds i té l'atreuiment d'amenaçar.

Veus-aquí, en conseqüència, el deure a complir: intensificar la guerra civil espiritual aquí iniciada amb el cataclisme desencadenat pel militarisme prussià i els seus cómplices, dient-la a tot arreu i fins aont convingui, com a poble per a que no esser anul·lats, i com a homes per a que no se'ns deshonri.

Tots a una i mans a l'obra.

JAUME SIMÓ.

LA GUERRA

RESUM DE LES OPERACIONS

Els anglesos han realitzat amb èxit noves operacions en l'Artois. L'artilleria britànica desfeu les concentracions que realitzaven els alemanys per a contraatacar en el sector de Bullecourt, i a la nit fou l'infanteria de Haig la que atacà, logrant apoderar-se del poble de Bullecourt. Al mateix temps atacava també l'exèrcit anglès en la carretera d'Arràs-Cambrai, on conquistaren les trinxeres alemanyes en un front de kilòmetre i mig d'extensió, i en el cementiri de Roex i les fàbriques de productes químics organitzades en fortes defenses on també s'apoderaren els anglesos de les fortificacions alemanyes en una extensió igual.

Uns 700 presoners i nombrosos morters de trinxera i ametralladores han sigut el botí d'aquestes operacions.

En el restè del front "guarmit" pels exercits francesos hi ha hagut violentes

accions d'artilleria. Un dipòsit de municions que'ls alemanys tenien establert al nord-est de Juvenecourt ha sigut volat.

En els fronts d'Itàlia i Rússia sols se ha registrat l'habitual bombardeig.

En el front macedònic els germanobúlgars han contraatacat vigorosament logrant recuperar algunes trinxeres que havien perdut durant la jornada anterior prop d'Erkadilegen. Però més a l'Est, els francesos han conquerit una posició fortificada prop de Luninica, i els servis continuen progressant i s'han apoderat de l'altura 1824, important punt d'apoi.

LA MISÈRIA A LITUANIA

La situació econòmica a Lituania és desesperada, sobretot en les grans ciutats. Privades de tot socors de l'estranger, milers de persones estan amenaçades de morir de fam. La mortalitat és molt gran, sobretot en els nois fins els 10 anys, havent quedat reduït son nombre a la meitat. La mortalitat en els adults, a causa de la manca d'alimentació, és tres vegades major que en temps normal. Els nois no més fan un àpet al dia. La prohibició d'importar la llet condensada de Suïssa i Dinamarca, ha estat particularment dura per ells.

A Vilna el Comitè de la Lituania distribuïx cada dia 35.000 racions de pa i de sopa; una gota d'aigua en el mar, en comparació de la misèria que allí domina.

Resulta, doncs, que si no arriba cap socor estranger, tota la població de Lituania està destinada a morir-se de fam.

EL MAR I ELS SUBMARINS

El correu francès «Metierdha», enfonsat davant de les goles de l'Ebre, pertencí a la «Compagnia de Navegation» i desplaçava 2.000 tonelades; va ésser construït l'any 1898, i al moment de la catàstrofe portava 495 passatgers. Feia la línia Oran-Portvendres.

A dos quarts de set de la tarda del divendres, mentres menjaven tranquil·lament els de borda, una formidable explosió partí el vaixell en dos, desapareixent ràpidament.

Es creu que la causa va ésser un torpedu, encara que no es vegé cap submarí.

A l'Ametlla, Ampolla i Sant Carles de la Ràpita, han arribat alguns nàufreg, encara que pocs, creient-se que els negats són uns 450. Entre els salvats hi han alguns ferits i una dona que portava als braços una criatura morta.

Davant de Barcelona es vegeren passar ahir matí quatre vapors mercants francesos, aconvoïats per dos destroyers, i més tard arribà a aquell port el creuer italià «Umbert I», amb dos barcos

mercants que escoltava.

El vaixell de guerra italià havia entrat degut a portar averies.

El comandant de Marina feu visitar l'«Umbert I» pel tinent de navili don Luis Manuel de Villena per a que apreciés el desperfecte, comprovant que necessita reparacions que duraran uns set dies, transcorreguts els quals i en compliment de les disposicions internacionals, serà obligat a marxar.

TEATRE CATALÀ

L'auca del Sr. Esteve

De «El Poble Català»:
L'ÈXIT DE L'OBRA

Un altre èxit clamorós i entusiasta ha vingut a afermar la substantiva vitalitat del teatre català. Aquesta vegada més que'ls efectes d'una propaganda i les influències de determinades idees ha vingut el valor estrictament literari i teatral de la darrera producció d'En Rusiñol, el que ha omplert un teatre i deixa la segura promesa d'omplir-lo durant moltes nits.

Equivocats, doncs, o mal·intencionats, els que han anat dient fins ara que la crisi de nostre teatre es devia a la manca d'autors o a l'escàs valor de llurs obres. Les que s'han donat a conèixer, durant tot aquest temps en que no's disposa de temporada oficial, demostren tot el contrari. I nosaltres, que estem ben enterats d'aquestes coses, hi afegim encara, que les que estan inédites esperant l'ocasió propia de presentar-se amb les condicions degudes, poden acabar de confirmar aquesta asseveració optimista.

Ademés de poguer desmentir així, als que això deiem, tenim amb aquesta oportunitat, la satisfacció de poguer preveure jornades realment glorioses per a la temporada que s'està preparant al «Romea», ja que amb ella es vindrà a resoldre en part l'únic veritable problema que ha deixat fins ara en mort aparent a la nostra dramàtica, que és el de manca d'organització.

Quan es disposi d'aquesta, sia per mitjà d'una empresa particular ben dotada i orientada, sia per qualsevol altre procediment que s'estimi encac, surtirán obres com la que dissabte aplaudirem amb tanta delectació al «Victoria», i podrem anar obtenint per al nostre poble aquells resultats d'educació del sentiment i del bon gust que'l teatre pot realitzar tant brillantment.

Perque aquesta és una de les conseqüències que més es noten en l'obra de Rusiñol. La acurada representació de una època ben típica de la nostra Barce-

Tractament de la sifilis per l'aplicació indolora del

606

Dr. A. FRIAS. - Arraval baix de Jesús, núm. 33. - CONSULTA DE 3 A 4

Sense aquesta marca

Companyia del Gramófon

SOCIETAT ANÓNIMA ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes TITTA RUFO I CARUSSO en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÀ - Carrer Major, 22 - REUS Despatx: 24, pral.

Diposit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors des de 290 pessetes.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de ler. de juliol de 1915

Table with train routes from DE REUS A BARCELONA and DE BARCELONA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE REUS A TARRAGONA and DE TARRAGONA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE REUS A FALSET I MORA and DE FALSET I MORA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE REUS A LLEIDA and DE LLEIDA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE LLEIDA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE LLEIDA A REUS, listing departure and arrival times.

Table with train routes from DE LLEIDA A REUS, listing departure and arrival times.

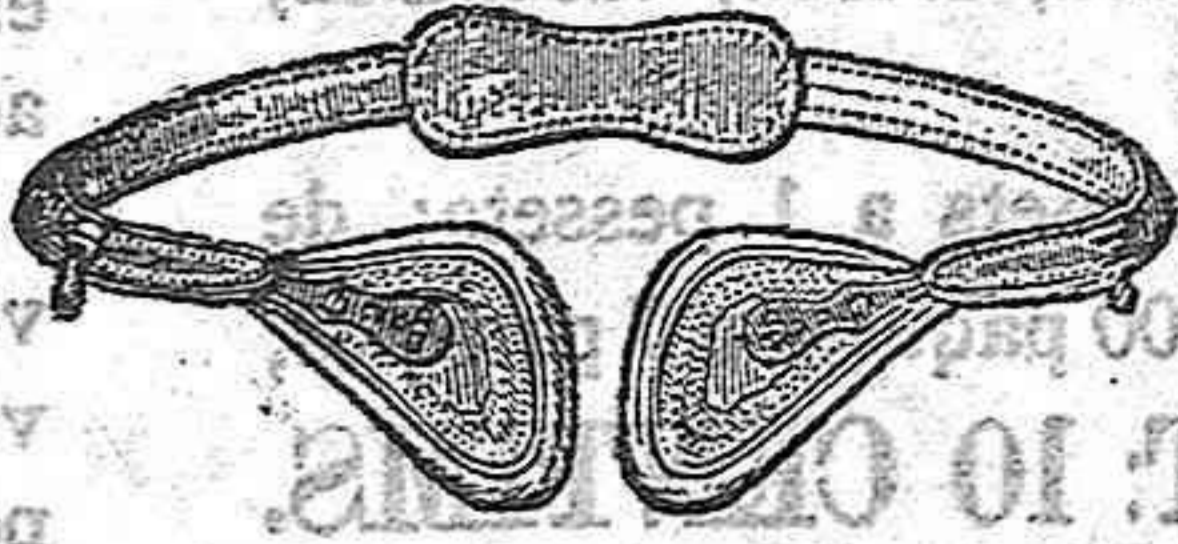
LÍNIA DE VALÈNCIA Surten de Salou per a València

Arriben a Salou de València

Gran Servei de Carrutjies De Montroig a Reus i viceversa

Table showing SORTIDES (departures) from MONTROIG and REUS with times.

PUNTS DE PARADA: A Montroig, Casa Sabaté. A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria den Baldrich.

AVIS als trencats i al públic en general

Cansat de tolerar per més temps, les grosseries que el meu incorrecte contrincant publica en la revista setmanal «Heraldo de Catalunya»...

JOSEP PUJOL. - Cirurgia

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clauselles, de Barcelona, i el meu establiment de Reus.

«LA CRUZ ROJA» (CASA FUNDA- MONTEROLS, 18 DA EN 1896.)

Gran Café Restaurant de Salou

(SITUAT DAVANT L'ESTACIÓ DEL TRAMVIA) Servei esmeradíssim: Coberts i a la carta: Preus econòmics

XOCOLATA GARCIA

L'absoluta puresa dels seus components acrediten que és la millor

FÀBRICA I DESPATX: carrer Castelar, 12-Reus

CAFÈS DE LES MILLORS PROCEDÈNCIES, TORRAT DIARIAMENT

Sidral TEIXIDO

NOM PATENTAT PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed? ¿Voleu menjar a gust? ¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL «TEIXIDO» REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDO és indispensable als estiuencs, excursionistes i caçadors perquè evita les infeccions purificant l'aigua.

Unic representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3 BAR ESQUELLA

AVIS IMPORTANT. Com sigui que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDO ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic...

Fàbregas i Recasens BANQUERS Valors-Cupons-Borsa-Canvi-Giros Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS BARCELONA)

TELEGRAMES

ASSAMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

SEPTIMA REUNIO ORDINARIA PRIMERA SESSIO

Començà a les onze del matí, baix la presidència de don Bonaventura Sabater.

El senyor Prat de la Riba no assistí a la sessió per continuar malalt.

En compliment de lo que disposa el Reglament, es procedí al nomenament de la mesa d'edat, resultant elegits: el senyor Riu i Vendrell, president, i els senyors Bertrán i Coma i Serras, secretaris.

LA MESA DEFINITIVA.—EL SENYOR PRAT DE LA RIBA ES REELEGIT PRESIDENT

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

Després d'estar sospesa la sessió una hora, amb l'objecte de que'ls diputats es possessin d'acord, s'efectuà la elecció de la Mesa definitiva.

LO QUE DIU EN BURELL

El senyor Burell, parlant amb els periodistes, ha dit que en moltes provincies havia circulat la veu de que el Govern havia prohibit la circulació de blats d'una província a l'altra, i com que això no és cert, he telegrafiat lo següent als governadors:

«La prohibició de sortir blats i farines en cada província, està condicionada per les necessitats d'abastament de dits productes indispensables per al consum dels mateixos fins la primera recol·lecció.»

Per lo tant les juntes provincials de subsistències i els governadors civils baix la seva més estreta responsabilitat poden autoritzar la sortida de blats i farines per a atendre les necessitats d'altres provincies.

Encareixo la necessitat de interpretar bé els desitjos i propòsits del Govern, que no han pogut, ni degut ésser altres que evitar perjudicis.

L'OBERTURA DE CORTS. RUMOR SENSACIONAL

El senyor Villanueva rebé als periodistes quins li preguntaren aprop de la conferència que celebrà amb el senyor García Prieto.

Contestà dient que sols podia manifestar que en aquesta conferència no havia notat que'l Govern hagués alterat son propòsit d'obrir les Corts a últims d'aquest mes.

Calcula que la lleislatura serà breu, puig sols hi haurà de dotze a vint sessions.

Digué també que no hi ha res de programa parlamentari, perquè els ministres estan preparant la labor.

Un periodista digné al senyor Villanueva que's comentava molt la duresa amb que'l senyor Burell havia tractat al comte de Romanones en sa conferència amb els periodistes.

El president del Congrés s'abstingué de contestar an aquesta manifestació.

Se li digué també que circulava el rumor de que Alemanya i Austria havien firmat per separat la pau amb Rússia.

Contestà el senyor Villanueva que la notícia és de tal importància que no la creu, perquè ademés ja se sabia per algun conducte oficial.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny GRAN COMPANYIA D'OPERA de la que'n formen part Beria JULLIAN i August SCAMPINI Gran funció per a avui.—L'òpera en quatre actes «LA GIOCONDA».

EI CAS MÉS SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir prompts i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estava el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

riquíssima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lleugera, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capsos de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes.

UN PAQUET SOLT: 10 CÈNTIMS.

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFA el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la materia gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'im-potent.

FARMACIA SERRA - Arraval de Santa Agna, número 80 - REUS

GUARNICIONERIA

VICENS FIOI

Variat assortit de TARTANES
: i guarniments nous i usats :

Especialitat en veles i marquesines
: per a fatxades i balcons : : :

ARRAVAL DE Sta. AGNA, 15.-REUS

(DAVANT DEL BANC DE REUS)

Abans de comprar cap trajo fixeu-vos
en els aparadors de la

Sastreria Queralt

La casa millor assortida de Reus

MONTEROLS, 35

SOLIDESA

Lasabaria (ALBUEN GUSO)

participa a la seva distingida clientela i al públic en general haver rebut les últimes novetats de la present temporada.

Especialitat en el calçat per a infants

No compreu sens abans visitar aquesta casa

Arraval Santa Agna, 19.-REUS

COMODITAT I ELEGANCIA

ECONOMIA

Sabó CARAGOL

El millor per a rentar roba
50 CÈNTIMS PASTILLA

Dipòsit: Antiga Casa Coder,
Plaça de la Constitució, 16

VENDA:

MAGÍ MARTÍ, Llovera, 41
MANUEL VIDAL, plaça de la Sang, 32
ANTON PORQUERAS, Font, 11
DANIEL BARRULL, Estrella, 2
SEBASTIA PAMIES, Sol, 13
ANGEL OFICIAL, plaça del Rei
PERE MARTI, Raseta de Sales, 12
JOAQUIM LLORENS, Plaça Castell.
TOMAS HORTONEDA, Portal de Jesús

DECORACIÓ-MOBLES

J. MONTAGUT

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capsos de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Galló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Venda d'Espardenyes

DE TOTES CLASSES

Manuel Parisí

Carrer Jesús, REUS

L'Hidráulica Reusense

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

NON PLUS ULTRA

Trajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.-REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 13 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 14
Passeig de Gràcia, 62 (Golmado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

MANUEL CIBIACH

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Gaianes, 7 REUS